

Energisystem
Matz Tapper
08-677 27 26, 0709-68 55 51
matz.tapper@energiforetagen.se

Energimarknadsinspektionen
BOX 155
631 03 ESKILSTUNA

Remiss av Energimarknadsinspektionens föreskrifter (El FS 2017:x) om skyldighet att informera elanvändare om leveranssäkerheten i elnätet

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige ställer sig positiva till att informationsskyldigheten enligt 3 kap. 9d § ellagen preciseras men är samtidigt kritiska till kravet på att informationen ska ges på kundnivå.

En detaljerad information på kundnivå tillför inte ett värde för kunden som motsvarar elnätsföretagens sammanlagda kostnader för att möjliggöra detta.

Konsekvensutredningens analys av kostnaderna för detta är kraftigt underskattade.

Energiföretagen Sverige förordar i stället att den årliga informationen om leveranssäkerheten i elnätet bör lämnas per nätområde. Sådan statistik bör utgöra tillräckligt underlag för att kunderna ska kunna bedöma behovet av en eventuell särskild beredskap för störningar i den egna anläggningen. Vi anser även att det bör ges utrymme för elnätsföretagen att använda den kanal som är mest lämpad för informationen.

Allmänna synpunkter

Energiföretagen Sverige ställer sig positiva till att informationsskyldigheten enligt 3 kap. 9d § ellagen preciseras. Vi vill emellertid lämna följande synpunkter på de föreslagna föreskrifterna.

Den information som elnätsföretagen ska lämna om leveranssäkerheten i elnätet är enligt förarbetena till ellagen avsedd att användas för att kunderna ska kunna ta ställning till om de behöver ha särskild beredskap för störningar i den egna fastigheten eller rörelsen. Fokus måste således ligga på vilken information som behövs för att uppnå det syftet. Vilken information är önskvärd, relevant och begriplig för kunden? Vad är nyttan med informationen jämfört med kostnaden? Vi anser att det borde ha gjorts en grundlig analys för att kunna besvara dessa frågor. Generellt sett är det naturligtvis positivt med en ökad transparens mellan kunder och elnätsföretag. Vi är emellertid fundersamma över vilken effekt som föreslagen information kommer att få. Det bör betänkas att informationen är relativt gammal när den når kunderna. De får information om vilka avbrott de hade föregående år, något de rimligtvis redan borde ha relativt god kontroll på själva. Det finns därför risk för att informationen kommer att väcka frågor hos kunderna och eventuellt t.o.m. oro. Dessa aspekter är inte belysta i Energimarknadsinspektionens förslag.

Särskilda synpunkter

Inte på kundnivå

Vi anser att informationen om leveranssäkerheten i elnätet bör lämnas per nätområde. Sådan statistik bör utgöra tillräckligt underlag för att kunderna ska kunna bedöma behovet av en eventuell särskild beredskap för störningar i den egna anläggningen.

Vi har förståelse för att det vid en första anblick kan verka mer relevant med information på kundnivå. Vi efterlyser emellertid en värdering av kostnaden jämfört med nyttan för en sådan detaljeringsgrad. Dessutom anser vi att det pågående arbetet med att bygga bort de väderrelaterade felen i elnäten efter hand kommer att medföra att merparten av alla fel uppträder mer slumpartat då de beror på teknikfel eller andra mindre förutsägbara faktorer. Detta innebär att det inte är sannolikt att avbrottsstatistiken för en specifik kund är densamma nästföljande år vilket innebär att information på kundnivå blir allt mindre relevant. En medelavbrotts tid och frekvens av avbrott för nätområdet anser vi ger en bättre vägledning om leveranssäkerhet.

När Ei valt att föreskriva om information på kundnivå så anser Energiföretagen att myndigheten borde ha övervägt möjligheten att själv etablera en tjänst för detta, vilket skulle kunna ha gett en mer kostnadseffektiv lösning. Informationen som behövs finns i huvudsak redan genom den årliga rapporteringen via KENT. Mot bakgrund av att elmarknaden inom några år står inför införandet av en tjänstehubb är det dessutom rimligt att elnätsföretagen inte utan starka skäl behöver göra kortsiktiga investeringar i sina system.

Öppenhet för olika sätt att informera

I förslaget till föreskrifter anges att informationen ska lämnas på eller i samband med en faktura. I elbranschen innehåller fakturor en stor mängd obligatorisk information. Vår erfarenhet är att fakturor just därför blir allt mindre lämpade som informationsbärare. Oavsett om det rör sig om pappers- eller elektroniska fakturor missar dessutom kunder lätt information då fokus ofta i stället är på det belopp som ska betalas. Vi anser därför att det istället borde ges utrymme för elnätsföretagen att använda den kanal som är mest lämpad för informationen. Något i motsvarighet till "Mina sidor" på webben, eller liknande, torde vara en effektiv kanal för att förmedla information. Det skulle dessutom över tid vara mer anpassningsbart för att kunna ge mer utförlig och detaljerad information. Detta gäller särskilt informationen om planerade åtgärder. På en webbplats finns möjlighet att ta med bilder, kartor och filmer för att illustrera vad man avser att göra och inom vilka områden insatser planeras under det kommande året. Naturligtvis ska emellertid kunder som inte har tillgång till digitala kanaler också kunna få information om leveranssäkerheten. Detta borde kunna åstadkommas genom en hänvisning på fakturan om att informationen finns tillgänglig på elnätsföretagets webbplats eller genom direktkontakt med företaget. Det bör även vara mest kostnadseffektivt att lägga tonvikt på information på webben då sådan information även finns tillgänglig för personer som inte redan är kunder till elnätsföretaget.

Underskattade kostnader

Under den korta remisstiden har vi varit i kontakt med elnätsföretag av olika storlek och med olika typer av system för att få en uppfattning om de kostnader som är förenade med att genomföra de föreslagna föreskrifterna.

Samtliga tillfrågade har svarat att de är starkt kritiska till den konsekvensutredning som gjorts när det gäller konsekvenser och kostnader. Vi anser att de föreslagna

förändringarna för elnätsföretagen kräver mycket mer anpassningar och förändringar än vad utredaren har räknat med.

För att arbetet med att informera om leveranssäkerheten till varje enskild kund ska bli så effektivt som möjligt och inte kräva stora administrativa/personella kostnader varje år för elnätsföretaget pga manuell hantering krävs integrationer mellan avbrottsrapporteringssystemet och kundinformationssystemet som sköter fakturering. Det kan även komma att krävas vissa åtgärder i dessa system för att få rätt data på rätt plats. Alla elnätsföretag har inte heller alla planer för ombyggnation/underhåll m.m. i samma system som ovan och då kommer det även där att krävas större åtgärder, kanske rent av inköp av nytt planeringssystem, samt integration mellan systemen.

De tillfrågade elnätsföretagen har efter kontakter med sina systemleverantörer indikerat att engångskostnaden för systemförändringar generellt hamnar på 100 000 – 300 000 kr beroende på typ av system och företagets storlek. I något fall har även högre kostnadsuppskattningar förekommit. Till detta ska en årlig kostnad läggas som inte är försumber, särskilt för de företag som har indikerat att ett separat utskick måste göras pga att faktureringsystemet inte möjliggör en bilaga till fakturan. Några mindre elnätsföretag har informerat Energiföretagen om att de endast genom ett stort mått av manuellt arbete eller inköp av ett helt nytt system skulle kunna efterleva kravet att informera på kundnivå.

Behov av förtydliganden

Vi har funnit några oklarheter i förslaget till föreskrifter som vi önskar förtydligas.

I förslaget till föreskrifter anges i 4 § att information ska lämnas för den enskilde elanvändaren. Om byte av kund skett under året blir denna skrivning problematisk. Avsikten är rimligtvis att det är hur leveranssäkerheten på anläggningen sett ut som är av intresse, inte vem som varit kund. Det skulle i och för sig kunna ifrågasättas om det är lämpligt att lämna ut information som rör en tidigare kund på anläggningen, men då avbrottsstatistiken inte ger någon information om den enskilda kunden bör informationen på intet sätt vara känslig.

Vi har också noterat att definitionen "tillstånd då anläggningspunkten är elektriskt fränkopplad i en eller flera faser" inte är så väl avvägd mot bakgrund av att anläggningar kan vara fränkopplade p.g.a. kunds avtalsbrott. Avbrott under sådan period ska rimligtvis inte rapporteras. Särskilt om kundbyte sker kan sådan information bli gravt missvisande, då en ny kund skulle få information som gav intrycket att det finns stora problem i leveranssäkerheten.

Avseende § 5 som beskriver vilken information elanvändarna årligen ska få om planerade åtgärder i elnätet som förväntas påverka elanvändarnas leveranssäkerhet är det oklart vilken information på anläggningsnivå som avses och det är även oklart hur sådan eventuell information ska ges.

Ikraftträdande

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2017. I förslaget anges att informationen ska lämnas till kunderna senast den 31 juli varje år. Vi har redan fått frågor från medlemsföretag kring när den första rapporteringen enligt föreskriften ska ske. Så som föreningen tolkat det blir det första tillfället för information i enlighet med föreskriften senast den 31 juli 2018. Detta är rimligt med tanke på de systemförändringar som krävs för att åstadkomma föreskriven information. Det tycks emellertid då mer

lämpligt att föreskriften träder i kraft den 1 januari 2018. Naturligtvis föreligger även innan dess emellertid en informationsskyldighet enligt ellagen.

Stockholm som ovan

Pernilla Winnhed
vd, Energiföretagen Sverige